

Program Adı

Periodontoloji Doktora - 2012

Tezin Adı

Periodontal Durum ve Oral Hijyen Alışkanlıklarının Ağız Kokusu Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi

Tezi Hazırlayan

Diş Hek. Başak KUŞAKCI ŞEKER

Danışman

Prof. Dr. Atilla BERBEROĞLU

ÖZET

Ağız kokusu genellikle halitozis olarak adlandırılır; ancak bu gibi kötü kokuların oral kaviteden kaynaklandığı durumlarda oral malodor olarak da tanımlanmaktadır. Ağız kokusu etkilenen bireyler için sosyal ve psikolojik sorun yaratan bir durumdur. Halitozis büyük oranda ağız içi sorunlardan kaynaklanmaktadır. Kötü kokunun nedeni oral kavitedeki anaerob bakterilerdir. Bu bakteriler sülfür içeren aminoasitleri sistein ve metiyonini indirgeyerek hidrojen sülfür (H₂S) ve metilmerkaptan (CH₃SH) gibi volatil sülfür bileşiklerinin (VSB) açığa çıkmasına neden olurlar. Oral malodorun tayininde organoleptik ölçümler ve VSB ölçümlerinden faydalanılmaktadır. Bu tezin amacı, Yakın Doğu Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesine başvuran bireylerde oral malodor görülme sıklığının araştırılması ve oral malodor ile yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi, ağız kokusu şikayeti, ağız solunumu, periodontal sağlık durumu, oral hijyen alışkanlıkları, dili kaplayan eklenti (DKE) miktarı, mevcut restorasyonlar, DMFT indeksi, alkol ve sigara kullanımı arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma grubu yaşları 20 ile 80 arasında değişen (yaş ortalaması; 39,07 + 14,79), sistemik olarak sağlıklı 298 kadın ve 314 erkek olmak üzere toplam 612 bireyden oluşmaktadır. Oral malodorun belirlenmesinde organoleptik yöntem ve VSB miktarını tayin eden bir portatif sülfür monitörü (Halimeter®) kullanılmıştır. İstatistiksel analiz için Student t Testi, ANOVA, Pearson Korelasyon Analizi ve Lojistik Regresyon Analizinden faydalanılmıştır. Bu araştırma sonunda; incelenen

tüm hastalarda OS değerlerine göre % 51,9 (OS: ≥ 2), VSB ölümlerine göre %54,08 (VSB: ≥ 110 ppb) oranında ağız kokusu tespit edilmiştir. OS değerleri ile VSB lmleri arasında pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon saptanmıştır [(r: 0,82), (p<0,05)]. Yaş, eğitim seviyesi, ağız kokusu şikayeti, alkol kullanımı, diş fırçalama sıklığı, diş ipi kullanımı, dil temizliği, gargara kullanımı, dili kaplayan eklenti miktarı, plak indeksi, sondlamada kanama varlığı, kalkulus indeksi, cep derinliği, DMFT indeksi ile OS ve VSB değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p<0,05). Sigara kullanım miktarı ile OS ve VSB değerleri artış gösterirken sadece OS değerleri ile anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır (pos<0,05). Cinsiyet, ağız solunumu, ağızda bulunan diş sayısı, protez kullanımı ve protezlerin buldukları sekstant sayıları ile OS ve VSB değerleri arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır (p>0,05). Çalışmamızda VSB değerlerinin dolayısıyla ağız kokusu şiddetinin artmasında en etkili parametreler sırasıyla DKE miktarı, en yüksek periodontal cep derinliği ve diş ipi kullanımı olarak tespit edilmiştir. Çalışmamız sonucunda periodontal sağlığın ve oral hijyen uygulamalarının ağız kokusu üzerinde belirgin etkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Sonraki çalışmalarda bu parametreler ile ağız kokusu arasındaki ilişkinin detaylı olarak incelenmesi faydalı olacaktır.

Destekleyen Kurum: Yakın Doğu Üniversitesi TC/KKTC Bilimsel

Araştırma Projesi (Proje no: YD/2010-1-07).

Anahtar Kelimeler: Halitozis, ağız kokusu, oral hijyen, periodontal sağlık, VSB, organoleptik ölüm